

KOULUKULJETUKSET

1. YLEISTÄ

Pääsääntö oppilaan oikeudesta saada koulukuljetus tai kuljettamis- ja saattoavustus on perusopetuslain 32 §:ssä, jonka mukaan viittä kilometriä pitempi matka oikeuttaa kuljetukseen tai avustukseen. Lyhempikin matka oikeuttaa kuljetukseen tai avustukseen silloin, jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Mainittuja tekijöitä arvioitaessa on oppilaan ikä suhteutettava matkareittiin, kuljettavan reitin kuntoon, luonnonolosuhteisiin sekä muihin vastaaviin tekijöihin. Oppilaan koulumatkaa ei ole välttämätöntä järjestää koko pituudeltaan, vaan oppilaan koulumatka voi osittain muodostua oppilaan itse kulkemasta osasta.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas hakeutuu muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan kouluun, hänen oppilaaksi ottamisensa edellytyksenä on, että huoltaja vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

2. KOULUKULJETUSHAKEMUSTEN KÄSITTELYSSÄ NOUDATETTAVAT PERIAATTEET

1. Hakemukset

Koulukuljetus myönnetään hakemuksesta. Päätöksen kuljetuksesta tekee sivistystoimenjohtaja.

Poikkeuksen hakumenettelyyn muodostavat:

- 1. luokalle tulevat oppilaat, joiden matkan pituus on yli 3 km.
- 2. luokalle siirtyvät oppilaat, joiden matka on yli 3 km mutta alle 5 km - 1. luokalle annettu päätös on voimassa myös 2. luokan ajan.
- 2. luokalle siirtyvät oppilaat, joiden matka on yli 5 km - 1. luokalle annettu päätös on voimassa myös 2.-6. luokilla
- Kantatie 54:n ylittämään joutuvat oppilaat - päätös on voimassa myös 2.-6. luokilla.
- Koululiitu-ohjelman suositusten perusteella vaaralliseksi määriteltyjen teiden osalta aiemmin tehty päätös on voimassa vaarallisuusluokituksen mukaisesti ellei olosuhteissa tai Koululiitu-ohjelman suosituksissa tapahdu muutoksia.
- 8. ja 9. luokalle siirtyvät oppilaat, joiden matka on yli 5 km - 7. luokalla myönnetty päätös on voimassa myös 8.-9. luokilla.

Hakulomakkeita saa tarvittaessa Lopen kunnan koulutoimistosta, kouluilta tai kunnan internet-sivuilta.

2. Matkan pituus

Esiopetuksen ja peruskoulun 1.-2. luokan oppilailla järjestetään maksuton kuljetus, jos oppilaan koulumatka on pidempi kuin kolme kilometriä. 3.-9. luokilla rajana on viisi kilometriä. Poikkeuksia kilometrirajoissa (esim. 4,9 km) ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein. Kiistanalaisissa tapauksissa matka määritellään lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin.

3. Poikkeukset

Oppilaalle järjestetään koulukuljetus, jos koulumatka on oppilaan ikään nähden ja/tai muut olosuhteet (esim. oppilaan henkilökohtainen kehitystaso tai terveydelliset syyt) huomioon ottaen liian vaikea tai rasittava. Tällöin edellytetään tapauksesta riippuen lääkärin, psykologin tai muun vastaavan asiantuntijan lausuntoa. Lausunnosta on ilmevä kuljetustarpeen perustelujen lisäksi suositeltava kuljetusmuoto ja ajanjakso, jolle koulukuljetusta tulisi järjestää. Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Kuljetuspäätös tehdään sille ajalle, jolle tarve on todettu.

4. Reitin vaarallisuus

Esiopetuksen ja perusopetuksen 1.-6. luokkien oppilaat voivat saada kuljetuksen, jos matka todetaan vaaralliseksi. Ent. lääninhallitus, nykyinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on luokitellut Lopen kunnan maantiet eri vaarallisuusluokkiin, joiden perusteella voidaan myöntää koulukuljetus tien vaarallisuuden vuoksi.

Tien vaarallisuuden arviointiin vaikuttavat mm. valaistus, kevyen liikenteen väylä, tien kunnossapito, liikennemäärät, nopeusrajoitukset ja piennarleveys/ajoradan leveys.

5. Koulukuljetuksen järjestäminen

Koulukuljetusta ei järjestetä välttämättä koko matkalle, vaan osan matkasta oppilas voi joutua kulkemaan itse. Kilometriraja on pisin mahdollinen omavastuumatka oppilaan omatoimiselle kulkemiselle. Oppilas voi myös joutua käyttämään useita eri kuljetusmuotoja. Kotoa haetaan vain perustellusta syystä (lääkärintodistus tai muu vastaava).

Mikäli lapsi ei käytä myönnettyä koulukuljetusta, kunta ei ole korvausvastuussa matkalla sattuneesta tapaturmasta.

6. Kuljetuksen odotukset ja valvonta

Koulukuljetuksessa olevan oppilaan huoltajan on varauduttava siihen, että kuljetusjärjestelyistä johtuen oppilaalle voi muodostua odotusta koululla aamulla ennen koulun alkamista ja/tai koulun päättymisen jälkeen perusopetuslain 32.2 §:n mukaisten koulumatkojen enimmäiskestoajkojen puitteissa. Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan, josta vastaa opettaja tai koulunkäyntiavustaja.

7. Koulunkäyntipaikan vaihtaminen

Jos oppilas menee muuhun kuin hänelle määrättyyn kouluun, huoltaja vastaa koulukuljetuksesta.

8. Huoltajalle maksettava korvaus

Kunta voi maksaa oppilaan huoltajalle kuljetuskorvauksen, joka vastaa todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa noudattaen. Edellytyksenä on, että oppilas on oikeutettu kuljetukseen ja kunta ei sitä ole järjestänyt. Korvauspäätös tehdään enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Huoltajan tulee anoa korvausta ennen kuljetuksen aloittamista.

3. KOULUKULJETUSTEN SÄÄNNÖT

1. Koulumatkakortin käyttö

Koulumatkakortti on henkilökohtainen. Koulumatkakortti sisältää tiedot koulumatkasta, -ajasta ym. Sitä ei saa säilyttää matkapuhelimen eikä muun magneetin vieressä, koska kortti voi tällöin vahingoittua. Koulumatkakortin vioittuessa tai kadotessa on otettava yhteyttä kouluun. Kadonnut tai tahallisesti vioitettu kortti on korvattava (hinnat tarkistetaan vuosittain Matkahuollosta ja Yhdysliikenteeltä).

Jos oppilaalla ei ole koulumatkakorttia mukana bussiin noustessaan, hänen on maksettava matkansa. Kuljettaja ei ole velvollinen kuljettamaan oppilasta ilmaiseksi. Mikäli maksu ei onnistu, oppilas voi myös palata hakemaan kotiin unohtuneen kortin ja tulla kouluun seuraavalla vuorolla. Tällöin hän on itse vastuussa myöhästymisestään koulusta.

Kunta täyttää ilmaisen koulukuljetusvelvollisuutensa antamalla koulumatkakortin, joten oppilaan unohtelu ei ole muiden vastuulla.

Koulumatkakortit palautetaan lukuvuoden päättyessä koululle tai koulutoimistoon.

2. Aikataulut

Aikatauluista on pidettävä kiinni. Kuljettaja ei ole velvollinen odottelemaan noutopaikalla myöhästyvää oppilasta vaan auto jatkaa matkaa sovitun aikataulun mukaan. Taksi ei ole myöhässä, jos auto saapuu sovitulle noutopaikalle 10 minuutin kuluessa sovitusta ajasta. Taksi ei myöskään saa ohittaa noutopaikkaa ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki kyytiin tulevat oppilaat ole mukana.

3. Peruutukset

Huoltajien tulee ilmoittaa liikennöitsijälle mahdollisista kuljetustarpeiden peruutuksista esim. oppilaan sairastumisen vuoksi mahdollisimman pian tai heti kun sellainen on tiedossa.

4. Turvallisuus koulumatkoilla

Oppilaan tulee käyttää heijastinta pimeänä vuodenaikana, jotta kuljettaja havaitsee bussiin / taksiin tulijan ajoissa. Lisäksi oppilaan tulee näyttää bussille/taksille pysähtymismerkki. Bussia / taksia odotellaan jonossa rauhallisesti käyttäytyen, jonossa ei tönitä eikä autoon ryntäillä onnettomuuksien välttämiseksi. Myös auton rinnalla juokseminen on kiellettyä. Kuljetuksen aikana oppilas istuu paikallaan. Turvavyötä on aina käytettävä. Mikäli oppilas jättää käyttämättä turvavyötä, voi kuljettaja häntä huomauttaa ja tilanteen toistuessa antaa hänelle varoituksen. Kuljettaja ottaa yhteyttä myös oppilaan huoltajiin ja kouluun. Tapauksista ilmoitetaan myös koulutoimistoon.

Istuimia ei käytetä reppujen tms. säilytyspaikkana vaan paikka on luovutettava sitä tarvitsevalle matkustajalle. Mikäli näin ei toimita, on kuljettajalla oikeus periä erillinen maksu repulla tms. varatusta paikasta.

5. Onnettomuudet

Lopen kunnan peruskoulujen oppilaat on vakuutettu tapaturmien varalta. Koulumatkalla tapahtuvissa liikenneonnettomuuksissa kyse ei ole koulutapaturmasta vaan liikennevahingosta. Liikennevakuutus on lakisääteinen vakuutus näissä tapauksissa.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajille tapahtumasta.

6. Bussissa / taksissa käyttäytyminen

Järjestys ja matkustajien rauhallinen käyttäytyminen ovat kuljettajan työhönkeskittymisen perusedellytyksiä. Jokainen matkustajien taholta tuleva häiriö ottaa osansa kuljettajan tarkkaavaisuudesta. Tämä voi joskus olla kohtalokasta.

Mikäli oppilas aiheuttaa bussissa / taksissa merkittävää häiriötä kuljettajaa tai muita matkustajia kohtaan, rikkoo bussin / taksin kalustusta tai käyttäytyy muutoin häiritsevästi, kuljettaja voi häntä huomauttaa ja tilanteen toistuessa antaa hänelle varoituksen. Kuljettaja ottaa yhteyttä myös oppilaan huoltajiin tai tarvittaessa poliisiin. Kuljettaja voi poistaa autosta häiriötä aiheuttaneen matkustajan (esim. joka kuljettajan kiellosta ja varoituksesta huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista) ja ilmoittaa asiasta huoltajille. Edellä mainituissa tapauksissa kuljettajan tulee ilmoittaa koululle oppilaat ja heidän rikkomuksensa. Kaikista häiriötapauksista ilmoitetaan myös koulutoimistoon.

7. Bussin / taksin tarveleminen

Mikäli oppilas rikkoo tai muutoin tarvelee bussia / taksia ja sen kalustusta, hän on korvausvelvollinen, kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Kuljettaja voi tarvittaessa yhteistyössä koulun kanssa määrätä oppilaille paikat, joihin he sijoittuvat. Määrättyjä istumapaikkoja voidaan käyttää erityisesti silloin, kun oppilaiden on havaittu aiheuttaneen vahinkoja auton sisustukselle tai toistuvaa häiriötä.

8. Korvauksen suorittaminen

Korvaus suoritetaan liikennöitsijän laskun mukaisesti. Jos kyse on bussin / taksin likaamisesta tai vastaavasta, voi oppilas halutessaan vaihtoehtoisesti korvata aiheuttamansa vahingon esim. siivoamalla tai korjaamalla.

Koulukyydityksen sujumisen ja paranemisen yhtenä edellytyksenä on joustava yhteydenpito kodin, koulun ja liikennöitsijän välillä aina, kun siihen aihetta ilmenee. Tarvittaessa järjestetään neuvottelutilanne, johon kutsutaan kaikki asianosaiset osapuolet. Toiveen tällaisesta neuvottelutilanteesta voi esittää kuka tahansa ilmoittamalla asiasta koululle tai koulutoimistoon.

9. Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdolliset kyselyt ja reklamaatiot koskien koulukuljetuksia ja niiden laatua tulee osoittaa kirjallisesti koulutoimistoon, joka pyytää ao. liikennöitsijältä kirjallisen selvityksen. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomuksia, tulee asianosaisten ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.

Oppilaan nimi _____

Koulu _____

Olen tutustunut koulumatkaa koskeviin sääntöihin ja niihin liittyviin velvoitteisiin. Asiasta on kotona keskusteltu yhdessä oppilaan kanssa.

____ / ____ 20____

Oppilaan allekirjoitus _____

Huoltajan allekirjoitus _____

Palautetaan allekirjoitettuna koululle!